

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
D E C I Z I E

30 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Victor Boico și Ghenadie Plămădeală,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg și de către avocatul Adam Alexandru în numele inculpatului Gafton Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2022, în cauza penală în privința lui

*Gafton Oleg XXXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 01.12.2017–03.06.2020;

Instanța de apel: 07.04.2021–13.05.2022;

Instanța de recurs: 05.09.2022–30.01.2023.

Asupra recursurilor ordinare în cauză, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni din 03 iunie 2020, cauza fiind judecată în baza procedurii prevăzute la art. 364¹ Cod de procedură penală, **Gafton Oleg XXXXXX** a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 (patru) ani.

S-a admis parțial acțiunea civilă și s-a dispus încasarea de la Gafton Oleg în beneficiul lui Popovici Vladimir prejudiciul material în sumă de 101 315,65 lei, cheltuieli pentru serviciile juridice 4 500 lei și prejudiciul moral în sumă de 20 000 lei, în total – 125 815,65 lei.

În rest, acțiunea civilă s-a respins ca neîntemeiată.

S-a dispus încasarea din contul lui Gafton Oleg în beneficiul statului cheltuieli judiciare în sumă de 1 116 lei.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că Gafton Oleg, la data de 14.05.2017, în jurul orelor 01:30, fiind în stare de ebrietate, fapt confirmat prin Raportul de cercetare toxicologică nr. 52 din 14.05.2017, ignorând prevederile art. 14 lit. a) RCR, conform căruia conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, de natură să-i afecteze capacitatea de conducere și prevederile art. 45 alin. (1) lit. a), b), d) RCR care prevede că - conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) situația rutieră, a urcat la volanul automobilului de model „Fiat Panda”, cu n/î XXXXX și conducându-l pe traseul R-42 Ungheni-Măcărești-Bărboieni s-a tamponat lateral cu automobilul de model „BMW 520 I”, cu n/î XXXXX la volanul căruia se afla cet. Popovici Vladimir XXXXX.

În rezultat, șoferul automobilului de model „BMW”, Popovici Vladimir, conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201812D163 din 04.09.2018 a suferit fractura coastei X (zece) pe stânga, linia axiliară medie și fractura tasată a vertebrei lombare II (doi) ceea ce se califică ca vătămări corporale medii.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 264 alin. (2) Cod penal, adică *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, acțiune săvârșită în stare de ebrietate.*

2. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apel:

2.1. Partea vătămată Popovici Vladimir, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, inculpatului Gafton Oleg să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executare pedepsei și încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- pedeapsa penală sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității este prea ușoară, inculpatul a mai fost sancționat și nu și-a făcut concluziile necesare, dar continuă să urce în stare de ebrietate avansată la volan;

- suma prejudiciului moral stabilit de către instanța de fond nu acoperă suferințele suportate de partea vătămată pe parcursul a trei ani, de la momentul comiterii accidentului și până la finisarea examinării cauzei. Partea vătămată a suportat leziuni corporale medii, din care motiv nu a putut activa, inculpatul nu și-a cerut scuze pentru fapta comisă. Automobilul a fost distrus în totalitate, nu a avut posibilitatea de a se deplasa în mod sigur și mai rapid. Din cauza acțiunilor lui Gafton Oleg a fost impus de situație de a se deplasa atât la organul de urmărire penală, cât și în instanța de judecată

pentru a da declarații, de a înainta demersuri pentru ca Gafton Oleg să fie recunoscut vinovat pentru fapta comisă și nu pentru o contravenție, după cum a fost tras la răspundere inițial.

2.2. Inculpatul Gafton Oleg, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie diminuat cuantumul prejudiciului material și moral încasat.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- deși instanța de judecată constată că doar suma de - 48 685 lei nu este argumentată, suma de - 101 315,65 lei o admite cu toate că inculpatul și partea vătămată au prezentat argumente că prejudiciul material a fost restituit;

- inculpatul consideră că nici suma admisă nu a fost argumentată cu cheltuieli care le-a suportat partea vătămată atât materiale cât și morale;

- nu a fost prezentat nici un bon sau contract de chirie a unității de transport la care pretinde că a închiriat-o și a folosit-o;

- la acțiunea civilă înaintată anexează raportul de evaluarea a pagubei nr. 1920/07/A care a fost achitat (reparat) integral de inculpat, despre care fapt a comunicat instanței și a prezentat înscrisuri, asupra cărora instanța nu a atras atenția;

- mașina părții vătămate a fost reparată integral fapt confirmat de compania de asigurări „Galas” SA, iar din care motive Popovici Vladimir pretinde din nou recompense materiale nu este clar;

- la acțiunea civilă nu există nici un bon de plată de la spital și nici în instanța de judecată, Popovici Vladimir nu a susținut și nu a argumentat prejudiciul moral cauzat.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2022, apelurile declarate au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Lui Gafton Oleg XXXXXX recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (2) Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și civilă Popovici Vladimir împotriva lui Gafton Oleg privind încasarea prejudiciului material și moral, s-a admis parțial.

S-a încasat din contul lui Gafton Oleg în beneficiul lui Popovici Vladimir suma de 15 323 (cincisprezece mii trei sute douăzeci și trei mii) lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 4 500 (patru mii cinci sute) lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică și suma de 50 000 (cincizeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest, pretențiile privind încasarea prejudiciului material și moral, se resping ca fiind neîntemeiate.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

3.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de apel, judecând cauza în limitele apelurilor declarate, în ceea ce privește individualizarea pedepsei penale, prin prisma argumentelor de apel invocate de către partea vătămată Popovici Vladimir, a ajuns la

concluzia că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că, acțiunile inculpatului Gafton Oleg cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (2) Cod penal.

Din materialele cauzei rezultă că, inculpatul Gafton Oleg se caracterizează pozitiv, nu stă la evidența medicului narcolog și psihiatru, are antecedente penale stinse.

Totodată, instanța de apel a stabilit cu certitudine că, inculpatul Gafton Oleg nu este la prima abatere de la legea penală, anterior a fost judecat, inclusiv pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (1) Cod penal, fiind condamnat prin sentința Judecătorei Nisporeni din 15 septembrie 2015 (f.d. 44-45; 52-53).

Subsidiar, la stabilirea pedepsei penale în privința inculpatului Gafton Oleg, instanța de fond, reieșind din materialele cauzei, potrivit cărora Gafton Oleg se caracterizează pozitiv, nu stă la evidența medicului narcolog și psihiatru, are antecedente penale stinse, și-a recunoscut vina și se căiește în cele săvârșite, este de acord să repare parțial prejudiciul moral cauzat părții vătămate, a achitat o parte a prejudiciului material Companiei de asigurări, a depus cerere în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală – circumstanțe care prima instanță le-a considerat atenuante, ajungând la concluzia de a nu-i aplica lui Gafton Oleg pedeapsa închisorii cu executare, după cum a solicitat procurorul, dar a-i stabili pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în număr de 160 ore.

În contextul circumstanțelor menționate supra, instanța de apel, analizând soluția instanței de fond referitor la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Gafton Oleg, a remarcat că prima instanță a aplicat o pedeapsă prea blândă inculpatului, care nu corespunde criteriilor generale de individualizare a pedepsei penale reglementate la art. 75 Cod penal și care nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a reținut că pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (2) Cod penal făptuitorul se pedepsește cu amendă de la 950 până la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore, sau cu închisoare de până la 4 ani, în toate cazurile, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani.

Apreciind în cumul circumstanțele din prezenta cauză penală ce caracterizează caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, modalitatea de comitere a faptei și personalitatea inculpatului, instanța de apel a stabilit că, la caz, pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității este insuficientă, or, prima instanță a ținut cont doar de aspectele ce caracterizează pozitiv personalitatea inculpatului și a omis să

aprecieze și alte aspecte, care la fel, prezintă importanță sub aspectul stabilirii pedepsei penale.

În sensul dat, pe lângă circumstanțele atenuante reținute de prima instanță, precum ar fi personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv, nu a supus aprecierii faptul că, inculpatul Gafton Oleg anterior a fost tras la răspundere penală prin sentința Judecătorei Nisporeni din 15 septembrie 2015, fiind condamnat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale.

Prin urmare, instanța de apel nu a putut reține ca fiind pertinente concluziile primei instanțe care a statuat că „anume prin aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității va fi atins scopul pedepsei”, deoarece inculpatul anterior a fost judecat, iar acest fapt, denotă că o pedeapsă prea blândă poate doar să încurajeze la comiterea altor infracțiuni.

În contextul raționamentelor expuse supra, reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei penale reglementate la art. 75 Cod penal și ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se califică ca infracțiune „mai puțin gravă”, de persoana inculpatului, care a recunoscut vina integral, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului și condițiile de viață ale acestuia - inculpatul anterior a fost judecat, instanța de apel a considerat oportun de a stabili inculpatului Gafton Oleg recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (2) Cod penal, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Sub aspectul modalității de executare a pedepsei, ținând cont de comportamentul inculpatului Gafton Oleg în societate, de tendința acestuia de a se corecta și de a se reintegra în societate, care nu este una fermă, instanța de apel a considerat că scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin dispunerea executării reale a pedepsei sub formă de închisoare, or, la caz, suspendarea condiționată a executării pedepsei nu va fi o măsură eficientă de a asigura corectarea și resocializarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia.

În ceea ce privește acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Popovici Vladimir, instanța de apel a reținut că, prin sentință, prima instanță a admis parțial acțiunea civilă și a dispus încasarea de la Gafton Oleg XXXXXX în beneficiul lui Popovici Vladimir prejudiciul material în sumă de 101 315,65 lei, cheltuieli pentru serviciile juridice 4 500 lei și prejudiciul moral în sumă de 20 000 lei, în total - 125 815,65 lei. În rest, acțiunea civilă s-a respins ca neîntemeiată.

Conform art. 118 Cod procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Instanța de apel a stabilit că partea vătămată Popovici Vladimir a solicitat în acțiunea civilă încasarea sumei de 150 000 lei, cu titlu de prejudicial material echivalentul costului automobilului, 4 500 lei, cu titlu de cheltuieli pentru serviciile juridice și 100 000 lei, cu titlul de prejudicial moral.

Conform concluziei Raportului de evaluare a pagubei cu nr. 1920/07A din 14.07.2017, întocmit de expertul evaluator Ciobanu Adrian (f.d. 157-158), rezultă că valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului marca „BMW 520 I”, cu n/î XXXXX, constituie – 101 315,65 lei. Din materialele cauzei penale, rezultă inculpatul Gafton Oleg a achitat companiei de asigurări suma de 85 992 lei.

Astfel, instanța de apel a dispus încasarea de la inculpatul Gafton Oleg în beneficiul părții vătămate Popovici Vladimir suma de 15 323 lei, cu titlu de prejudiciu material.

Referitor la solicitarea încasării sumei de 4 500 lei, cu titlul de cheltuieli pentru serviciile juridice, instanța de apel a considerat-o întemeiată, având ca bază bonul de plată cu nr. 405842 din 26.08.2019 (f.d. 161).

În ceea ce privește capătul din acțiunea civilă referitor la recuperarea prejudiciului moral, s-a atestat că prin sentință, prima instanță a dispus încasarea de la inculpatul Gafton Oleg în beneficiul lui Popovici Vladimir suma de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin cererea de apel formulată de partea vătămată Popovici Vladimir s-a solicitat casarea sentinței în partea soluționării chestiunii referitor la încasarea prejudiciului moral, cu dispunerea încasării din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, iar inculpatul a solicitat micșorarea cuantumului prejudiciului moral.

Însă, reieșind din circumstanțele cauzei, caracterul leziunilor corporale pricinuite, suferințele fizice și stresul psihologic suportat, perioada de restabilire, instanța de apel a apreciat că, suma în mărime de 50 000 lei este echitabilă și în corespundere cu circumstanțele comiterii de către inculpatul Gafton Oleg a acțiunilor ilegale îndreptate împotriva reclamantului Popovici Oleg, reprezentând o satisfacție echitabilă.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către:

- *procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, în partea individualizării pedepsei complementare obligatorii, cu restituirea cauzei penale la o nouă rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Pentru a susține recursul declarat, acuzatorul de stat afirmă că instanța de apel, judecând în fapt și în drept cererea de apel a părții vătămate Popovici Vladimir a adoptat o soluție incompletă.

Astfel că, deși instanța de apel a dispus casarea parțială a sentinței, nu a specificat în care parte anume această sentință este casată și se emite o nouă hotărâre.

De caz, având în vedere că instanța de apel a dispus casarea parțială a sentinței și nu a indicat exact în care parte hotărârea primei instanțe este rezoluționată, nu poate fi clar în care parte sentința se menține.

Mai explică recurentul că, în condițiile speței, instanța de apel trebuia să menționeze în partea descriptivă a deciziei recurate faptul că sentința Judecătoriei Ungheni din 3 iunie 2020 se casează în latura penală, în partea individualizării pedepsei penale principale și respectiv în latura civilă.

În situația în care instanța de apel ar fi întocmit dispozitivul deciziei astfel încât acesta să fie expus clar, oricare dintre părți dar și orice observator/terț ar fi înțeles că sentința a fost menținută în partea încadrării juridice a faptei și soluționării chestiunii privind plata cheltuielilor judiciare.

Având în vedere împrejurările precitate, partea acuzării constată incidența erorii de drept prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – dispozitivul hotărârii este expus neclar.

În al doilea rând, instanța de apel, judecând în fapt și în drept cererea de apel a părții vătămate Popovici Vladimir a aplicat pedepse penale individualizate contrar prevederilor legale. În opinia părții acuzării, eroarea discutată derivă în mod explicit din prima eroare dezbătută în prezenta cerere de recurs ordinar și reprezintă fără echivoc consecință a acesteia.

Astfel, așa cum deducem din conținutul dispozitivului deciziei din 13 mai 2022, instanța de apel a casat sentința Judecătoriei Ungheni din 3 iunie 2020 în partea individualizării pedepsei penale.

Aici trebuie să amintim că prima instanță a aplicat în privința inculpatului Gafton Oleg două categorii de pedeapsă, cea principală sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și respectiv cea complementară – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Întrucât instanța de apel a casat sentința în partea individualizării pedepsei penale (care sunt două la număr), dar nu a expus clar în dispozitivul deciziei recurate dacă sentința se casează cu privire la ambele pedepse penale, nici o parte în proces sau un terț nu va putea înțelege dacă sentința din 3 iunie 2020 a fost casată inclusiv în partea individualizării pedepsei complementare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

De altfel, până la data declanșării de către partea acuzării a căii de atac recursul ordinar în prezenta cauză, prima instanță nu puseseră în executare pedeapsa

complementară sau cel puțin dispoziția de punere în executare nu parveniseră încă în adresa Biroului de Probațiune Nisporeni.

În același context, trebuie să se înțeleagă că în sensul legii de procedură penală, sentința/decizia se pune în executare din perspectiva mențiunilor conținute din dispozitiv.

Exceptând faptul că în dispozitivul deciziei recurate nu se conțin mențiuni clare despre pedeapsa complementară obligatorie, partea acuzării constată că și partea descriptivă a deciziei conține raționamente care indică asupra intenției instanței de apel de casare a sentinței inclusiv în partea individualizării acestei categorii de pedeapsă;

- *avocatul Adam Alexandru în numele inculpatului Gafton Oleg*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

În argumentarea recursului declarat, se arată că în privința inculpatului Gafton Oleg, pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal, este echitabilă aplicarea unei pedepse neprivative de libertate.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal, anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, că infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (2) Cod penal săvârșită de inculpatul Gafton Oleg, face parte din categoria celor mai puțin grave, că fapta a fost comisă din imprudență, inculpatul Gafton Oleg în ședințele de judecată s-a prezentat, a recunoscut vina, a solicitat examinarea cauzei în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, sincer s-a căit de cele comise, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea – au fost reținute circumstanțe atenuante, iar careva circumstanțe agravante nu fost constatate, aprecierea acțiunilor sale de către inculpat, vârsta acestuia, de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, și anume că acesta poate fi reeducat fără izolarea acestuia de societate.

Concomitent, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă - până la cea mai aspră - detențiune pe viață. În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei (art. 75 Cod penal), o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

5. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod

de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate *supra*, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

În primul rând, instanța de recurs ordinar, efectuând o analiză minuțioasă a lucrărilor instanței de apel și a deciziei recurate în coraport cu apelurile declarate, constată că sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către inculpatul Gafton Oleg, care a solicitat diminuarea prejudiciului material și moral dispus spre încasare din contul acestuia în beneficiul părții vătămate și de către partea vătămată care a solicitat stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia și încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei.

În acest punct de analiză, se impune precizarea că acuzatorul de stat nu a contestat cu apel sentința pronunțată în privința inculpatului, însă, în pofida acestui fapt, și având în vedere că partea vătămată a solicitat stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea executării acesteia – instanța de apel ajunge la concluzia de a stabili inculpatului Gafton Alexandru o pedeapsă sub formă de închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, argumentând modalitatea de executare a pedepsei închisorii prin tendința inculpatului de a se corecta și de a se reintegra în societate, care nu este una fermă (f.d. 68, vol. III). Raționamentul vizat, dar și motivarea instanței de apel privind stabilirea modalității de executare a pedepsei închisorii în privința lui Gafton Oleg, instanța de recurs ordinar le apreciază ca fiind insuficiente și vag argumentate, în lumina circumstanțelor expuse mai sus.

Un alt aspect la care Colegiul penal a atras atenția se referă la soluția pronunțată pe marginea pedepsei stabilite inculpatului, adică în latura în care a intervenit instanța de apel prin pronunțarea unei noi hotărâri. Aici se impune a preciza că legiuitorul autohton a prevăzut următoarele categorii de pedepse alternative la alin. (2) art. 264 Cod penal, în

comiterea căreia a fost recunoscut vinovat Gafton Oleg: amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani. Din autonomia sancțiunii vizate reiese că legiuitorul a stabilit și o pedeapsă complementară (facultativă) pe lângă categoriile de pedepse principale cu caracter alternativ.

Din textul deciziei contestate nu se deduce nici o motivare asupra oportunității excluderii pedepsei complementare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, de aici rezultând că instanța de apel a omis să se expună asupra chestiunii vizate, ceea ce echivalează cu nesoluționarea fondului cauzei.

În continuare, analizând materialele cauzei penale, Colegiul penal atestă prezența procesului verbal cu privire la contravenție din 29.05.2017 nr. MAI03708912 (f.d. 36, vol. I) întocmit în privința lui Gafton Oleg, fiind constatată comiterea contravenției prevăzute la art. 242 alin. (2) Cod contravențional – Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale ușoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri, comisă în următoarele circumstanțe: „*conducătorul auto, conducând mijlocul de transport de model „Fiat Panda”, cu n/î NYD 585 nu a ținut cont de situația de conducere, ca urmare a pierdut controlul volanului, fiind pe banda de sens opus, tamponându-se cu automobilul de model BMW 520 I, cu n/î UN BB 595.*”, cu stabilirea unei amenzi în mărime de 24 unități convenționale, echivalentul a 1 200 lei.

Concomitent, la materialele cauzei este anexată o cerere agentului constator de revizuire a deciziei din 29.05.2017 depusă de către procurorul în Procuratura raionului Nisporeni, Teodor Diaconu (f.d. 145, vol. I).

Analizând lucrările instanțelor de fond, se atestă că cele reținute mai sus, nu au constituit obiect de examinare în instanțele de fond, deși au legătură directă cu învinuirea înaintată inculpatului Gafton Oleg, ceea ce în opinia instanței de recurs ordinar, constituie temei de intervenire în hotărârile pronunțate pe cauza penală dedusă judecătii.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit, constatând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel, urmează să țină cont de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă rigorilor art. 417 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg și de către avocatul Adam Alexandru în numele inculpatului Gafton Oleg, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Gafton Oleg XXXXXX*, și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată semnată la *28 februarie 2023* și pronunțată integral la *16 martie 2023*.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Victor Boico

Ghenadie Plămădeală